PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2021/1103

od 5. srpnja 2021.

o priznavanju istovrijednosti pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana Brazila za transakcije izvedenicama koje sklapaju brazilske institucije na temelju propisa Središnje banke Brazila u odnosu na određene zahtjeve iz članka 11. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ([1]), a posebno njezin članak 13. stavak 2.,

budući da:

(1) Člankom 13. Uredbe (EU) br. 648/2012 propisan je mehanizam kojim je Komisija ovlaštena donositi odluke o istovrijednosti pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana treće zemlje sa zahtjevima iz članka 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, na temelju kojih se smatra da su druge ugovorne strane koje sklapaju transakciju u okviru područja primjene te uredbe, od kojih barem jedna od njih ima sjedište u toj trećoj zemlji, ispunile navedene zahtjeve ispunjavanjem zahtjeva utvrđenih pravnim sustavom te treće zemlje. Izjavom o istovrijednosti doprinosi se ostvarenju općeg cilja Uredbe (EU) br. 648/2012 odnosno smanjenju sistemskog rizika i povećanju transparentnosti tržišta izvedenica osiguranjem međunarodno usklađene primjene načela dogovorenih s trećim zemljama i utvrđenih tom uredbom.

(2) Člankom 11. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, koja je dopunjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 149/2013 ([2]) i Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/2251 ([3]), utvrđuju se pravni zahtjevi Unije u pogledu pravovremene potvrde, kompresije i usklađivanja portfelja koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana. Osim toga, tim su odredbama utvrđene obveze vrednovanja i rješavanja sporova koje se primjenjuju na te ugovore („tehnike smanjenja operativnog rizika”) te obveze razmjene kolaterala („iznosi nadoknade”) među drugim ugovornim stranama.

(3) Kako bi se pravni, nadzorni i izvršni sustavi treće zemlje smatrali istovrijednima sustavu Unije u pogledu tehnika smanjenja operativnog rizika i zahtjeva u pogledu iznosa nadoknade, ishod primjenjivih pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana treba biti istovrijedan zahtjevima Unije kako su utvrđeni u članku 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, osiguravajući zaštitu profesionalne tajne koja je istovrijedna zaštiti iz članka 83. te uredbe. Osim toga, istovrijedni pravni, nadzorni i izvršni aranžmani moraju se učinkovito primjenjivati na pravedan način i bez

([1]) SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća vezano uz regulatorne tehničke standarde o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim strankama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke (SL L 52, 23.2.2013., str. 11.).

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/2251 od 4. listopada 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju u pogledu regulatornih tehničkih standarda za tehnike smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana (SL L 340, 15.12.2016., str. 9.).

narušavanja tržišne konkurencije u toj trećoj zemlji. Stoga se pri ocjenjivanju istovrijednosti provjera osigurava li se pravnim, nadzornim i izvršnim aranžmanima treće zemlje da ugovori o OTC izvedenicama, čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana i koje sklapa barem jedna druga ugovorna strana sa sjedištem u toj trećoj zemlji, ne izlažu financijska tržišta u Uniji višoj razini rizika te da stoga ne predstavljaju neprihvatljive razine sistemskog rizika u Uniji.

(4) Ova se Odluka ne temelji samo na komparativnoj analizi pravnih, nadzornih i izvršnih zahtjeva koji se primjenjuju u Brazilu, nego i na ocjeni ishoda tih zahtjeva te njihove primjerenosti za smanjenje rizika koji proizlaze iz ugovora o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana na način koji se smatra istovrijednim ishodu zahtjeva utvrđenih u Uredbi (EU) br. 648/2012.

(5) Pravni, nadzorni i izvršni aranžmani koji se primjenjuju u Brazilu na ugovore o OTC izvedenicama utvrđeni su u zakonima te okružnicama, rezolucijama i uputama koje izdaju Banco Central do Brasil („BCB”), Comissão de Valores Mobiliários („CVM”) i Conselho Monetário Nacional („CMN”). Konkretno, Zakonom 6.385/76 uređuje se tržište vrijednosnih papira Brazila; Uputom CVM 461/07 uređuju se uređena tržišta vrijednosnih papira koja se sastoje od organiziranih burzi, organiziranog OTC tržišta i neorganiziranog OTC tržišta; Okružnicom BCB 3.082/02 utvrđuju se kriteriji za računovodstveni tretman izvedenica u vlasništvu financijskih i drugih institucija koje nadzire BCB; Resolução CMN 3.505/07 uređuje ugovore o OTC izvedenicama koje u Brazilu sklapaju brazilske financijske i druge institucije koje nadzire BCB; Resolução CMN 4.277/13 utvrđuje zahtjeve za vrednovanje po tržišnoj vrijednosti i na temelju modela za ugovore o izvedenicama koje sklapaju financijske i druge institucije koje nadzire BCB; Instrução CVM 438/06 utvrđuje zahtjeve za vrednovanje po tržišnoj vrijednosti za određene vrste uzajamnih fondova; Resoluçao 4.662/18 određuje zahtjeve za bilateralni iznos nadoknade; Resolução BCB 3.263/05 obuhvaća kompresiju portfelja; Resolução CMN 4.373/14 utvrđuje zahtjeve za nerezidentne ulagatelje koji sklapaju transakcije OTC izvedenicama u Brazilu, i konačno, zakoni 4.595/64, 6.385/76, 10.214/01, 12.810/13 uređuju čuvanje profesionalne tajne, nadzor i izvršenje.

(6) Resolução BCB 3.263/05 ne utvrđuje obveze u pogledu kompresije portfelja niti formulira preporuke da se to učini. Međutim, njome se financijskim i drugim institucijama koje nadzire BCB omogućuje sklapanje sporazuma kojim se to dopušta. Nema posebnih propisa o postupcima rješavanja sporova. Pravila o rješavanja sporova utvrđuju trgovinski repozitoriji. Stoga se brazilski aranžmani ne mogu smatrati istovrijednima zahtjevima Unije koji se odnose na kompresiju portfelja i rješavanje sporova.

(7) Brazilski subjekti koji sklapaju transakciju OTC izvedenicama dužni su je prijaviti trgovinskom repozitoriju koji je osnovan i reguliran u Brazilu. U skladu sa Zakonom 6.385/76 valjanost transakcije uvjetovana je njezinom prijavom trgovinskom repozitoriju. U skladu s Resolução CMN 4.373/14 nerezidentni ulagatelji koji sklapaju transakcije OTC izvedenicama u Brazilu moraju se registrirati pri CVM-u i poštovati pravno obvezujuće potvrde svojih transakcija. S obzirom na to da transakciju trebaju prijaviti obje strane, za potvrdu transakcija, usklađivanje bilateralnih portfelja ili rješavanje sporova ne postoji drugi pravni zahtjev osim pravila trgovinskog repozitorija. Potvrda je istovremena i uvjetovana prijavom. Prijava se mora obaviti što prije, a obično se obavi na dan sklapanja transakcije. Slično tome, kako transakcije prijavljuju obje strane i istodobno ih potvrđuju trgovinski repozitoriji, ne postoji zahtjev za usklađivanje portfelja jer portfelji drugih ugovornih strana po strukturi ne mogu biti neusklađeni. Brazilske aranžmane za pravovremenu potvrdu i usklađivanje portfelja trebalo bi stoga smatrati istovrijednima odgovarajućim zahtjevima Unije.

(8) Na temelju Resolução CMN 3.505/07 i Resolução CMN 4.277/13, vrednovanje po tržišnoj vrijednosti ili po modelu svakodnevna je obveza za banke trgovce, lokalna društva kćeri stranih banaka te upravitelje fondova i imovine, a sve njih regulira BCB. Obveza se ne primjenjuje na zadruge, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, mirovinske fondove i nefinancijske druge ugovorne strane koje su obvezne provoditi dnevno vrednovanje samo ako su dio

financijskog konglomerata koji uključuje i univerzalnu, poslovnu ili investicijsku banku, banku za devizno poslovanje ili štedionicu. Brazilski aranžmani stoga se mogu smatrati istovrijednima odgovarajućim zahtjevima Unije u mjeri u kojoj je ova Odluka ograničena na transakcije koje se sklapaju s drugim ugovornim stranama koje regulira BCB.

(9) Uzimajući u obzir obvezu prijave transakcija OTC izvedenicama trgovinskim repozitorijima reguliranima u Brazilu i pravne posljedice takve obveze, u slučaju Brazila može se razmotriti dvostupanjski pristup i može se zaključiti da se u pogledu pravovremene potvrde i usklađivanja portfelja zahtjevi koji se primjenjuju u Brazilu mogu ishodom smatrati istovrijednima zahtjevima utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) br. 149/2013. Osim toga, pravila koja se u Brazilu primjenjuju na dnevno vrednovanje istovrijedna su onima iz Delegirane uredbe (EU) br. 149/2013 u mjeri u kojoj se transakcije provode s bankama trgovcima, lokalnim podružnicama stranih podružnica, lokalnim društvima kćerima stranih banaka, upraviteljima fondova i imovine te zadrugama, društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, mirovinskim fondovima i nefinancijskim drugim ugovornim stranama koji su dio financijskog konglomerata koji uključuje i univerzalnu, poslovnu ili investicijsku banku, banku za devizno poslovanje ili štedionicu. Uzimajući u obzir činjenicu da većinu prekograničnih transakcija OTC izvedenicama provode druge ugovorne strane koje regulira BCB, ova Odluka trebala bi biti ograničena na transakcije između drugih ugovornih strana koje regulira BCB i drugih ugovornih strana s poslovnim nastanom u Uniji koje podliježu odgovarajućem zahtjevu u skladu s Delegiranom uredbom (EU) br. 149/2013.

(10) Što se tiče iznosa nadoknade za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana, pravno obvezujući zahtjevi Brazila sastoje se od Resoluçao CMN 4.662/18 i Circular BCB 3.902/18 (pravila Brazila o iznosu nadoknade).

(11) Kako je utvrđeno u pravilima Brazila o iznosu nadoknade, obuhvaćene druge ugovorne strane sve su financijske ili druge institucije koje regulira BCB čiji je prosječni ukupni operativni zamišljeni iznos obuhvaćenih transakcija grupe viši od 25 milijardi BRL. Obuhvaćene transakcije uključuju niz transakcija OTC izvedenicama koje su istovrijedne onima iz Uredbe (EU) br. 648/2012, uz iznimku fizički namirenih robnih izvedenica, ali uključujući izvedenice vezane uz cijenu zlata koje se smatraju obuhvaćenim transakcijama na koja se odnose pravila Unije o iznosu nadoknade, ali ne i pravila Brazila o iznosu nadoknade; i dioničke opcije koje su obuhvaćene pravilima Brazila o iznosu nadoknade, ali se na njih primjenjuje privremeno izuzeće u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2016/2251. Osim toga, i slično kao u primjenjivom okviru u Uniji, unutargrupne transakcije, fizički namireni devizni terminski ugovori i ugovori o razmjeni valuta i transakcije s instrumentima čija je definicija slična onoj pokrivenih obveznica u Uniji isključeni su iz skupa obuhvaćenih transakcija. Trebalo bi ih, međutim, uračunati pri određivanju prosječnog ukupnog operativnog zamišljenog iznosa grupe. Ova se Odluka stoga ne bi trebala primjenjivati na fizički namirene robne izvedenice, uz iznimku izvedenica vezanih uz cijenu zlata.

(12) Obuhvaćene druge ugovorne strane moraju od 1. rujna 2019. uplaćivati i naplaćivati varijacijski iznos nadoknade. Obuhvaćene druge ugovorne strane čiji je prosječni ukupni operativni zamišljeni iznos obuhvaćenih transakcija grupe viši od 2,250 milijarde BRL moraju od 1. rujna 2019. uplaćivati i naplaćivati inicijalni iznos nadoknade, dok obuhvaćene druge ugovorne strane ispod tog praga moraju uplaćivati i naplaćivati inicijalni iznos nadoknade od 1. rujna 2020. Ova je Odluka stoga ograničena na transakcije između drugih ugovornih strana koje podliježu članku 11. stavku 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 i obuhvaćenih strana koje podliježu zahtjevu za uplatu i naplatu varijacijskog i inicijalnog iznosa nadoknade u skladu s pravilima Brazila o iznosu nadoknade.

(13) Pravilima Brazila o iznosu nadoknade dopušta se kombinirani minimalni iznos za prijenos inicijalnog i varijacijskog iznosa nadoknade u iznosu od 1,5 milijuna BRL, dok prag iz članka 25. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 iznosi 500 000 EUR. Pravilima Brazila o iznosu nadoknade dopušta se i da se inicijalni iznos nadoknade smanji za najviše 150 milijuna BRL. Obuhvaćene druge ugovorne strane čiji je kombinirani inicijalni iznos nadoknade ispod tog praga nisu obvezne razmjenjivati inicijalni iznos nadoknade. Člankom 29. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 predviđena je slična olakšica kojom se prag utvrđuje na 50 milijuna EUR. S obzirom na neznatnu razliku u vrijednosti tih valuta, ti bi se iznosi trebali smatrati istovrijednima.

(14) Slično standardiziranoj metodi za izračun inicijalnog iznosa nadoknade utvrđenoj u Prilogu IV. Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251, pravilima Brazila o iznosu nadoknade dopušta se primjena standardiziranog modela koji je istovrijedan metodi iz navedenog priloga. Međutim, pravilima Brazila o iznosu nadoknade ne dopušta se primjena internih modela ili modela trećih strana za izračun inicijalnog iznosa nadoknade. Iako su zahtjevi iz pravila Brazila o iznosu nadoknade za izračun inicijalnog iznosa nadoknade stoga restriktivniji od zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegirane uredbe (EU) 2016/2251, oni bi se za potrebe ove Odluke trebali smatrati istovrijednima.

(15) Zahtjevi iz pravila Brazila o iznosu nadoknade koji se odnose na prihvatljivi kolateral, njegovo vrednovanje, način držanja i odvajanja kolaterala istovrijedni su zahtjevima iz Delegirane uredbe (EU) 2016/2251. Pravila Brazila o iznosu nadoknade sadržavaju istovrijedan popis prihvatljivih kolaterala, ali se njima od drugih ugovornih strana ne zahtijeva razumna diversifikacija kolaterala koje naplate, uključujući ograničavanjem vrijednosnih papira niže likvidnosti kako bi se izbjegla koncentracija kolaterala, na način sličan onome u članku 8. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251. Međutim, s obzirom na to da se ti zahtjevi u pogledu koncentracije iz članka 8. primjenjuju na druge ugovorne strane u Uniji, može se zaključiti da zahtjevi za kolateral u skladu s pravilima Brazila o iznosu nadoknade dovode do ishoda koji je istovrijedan onome iz Delegirane uredbe (EU) 2016/2251. Stoga bi se pravila Brazila o iznosu nadoknade za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana trebala smatrati istovrijednima zahtjevima predviđenima člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 648/2012.

(16) U pogledu istovrijedne razine čuvanja profesionalne tajne u Brazilu, zakonima 4.595 iz 1964., 6.385 iz 1976., 10.214 iz 2001., i 12.810 iz 2013. BCB i CVM ovlašteni su od trgovinskih repozitorija zahtijevati sve podatke o transakcijama izvedenicama. Osim toga, u Dopunskom zakonu 105 iz 2001. (LC 105) propisuje se da se svi podaci moraju smatrati povjerljivima. U tom kontekstu, ako su drugom domaćem ili stranom tijelu potrebni podaci brazilskih trgovinskih repozitorija, to tijelo treba službeno podnijeti zahtjev BCB-u i/ili CVM-u koji će provesti analizu, uzimajući u obzir, među ostalim, ograničenja uvedena Zakonom LC 105, a potreba za formalnim sporazumom analizirala bi se od slučaja do slučaja. Trebalo bi stoga smatrati da se ovim propisima osigurava razina čuvanja profesionalne tajne istovrijedna onoj koja je predviđena Uredbom (EU) br. 648/2012.

(17) Conselho Monetário Nacional najviše je tijelo nacionalnog financijskog sustava Brazila i odgovorno je za oblikovanje opće monetarne i kreditne politike. BCB je podređen CMN-u i odgovoran za monetarnu politiku, upravljanje međunarodnim pričuvama, nadzor banaka i nadzor stranog kapitala i kredita. BCB provodi bonitetne propise, a djeluje i kao monetarno tijelo te je stoga odgovoran za osiguravanje sistemske stabilnosti. U svrhu otklanjanja nepravilnosti, primjene edukativnih mjera i izlaska iz situacija koje bi mogle ugroziti nacionalni financijski sustav, BCB može izricati administrativne kazne, donositi mjere predostrožnosti ili privremene mjere, izdavati pismo o preuzimanju obveza ili izricati suspenzije ili ograničenja. CVM je podređen CMN-u i odgovoran je za reguliranje i nadzor tržišta kapitala, uključujući izdavatelje vrijednosnih papira, burze i OTC tržišta i institucije koje su dio sustava distribucije vrijednosnih papira. Cilj je CVM-a održati učinkovitost tržišta i poticati razvoj te zaštititi ulagatelje i održavati pravedne prakse na tržištu vrijednosnih papira, provodeći pravila o objavi informacija i transparentnosti. Trebalo bi smatrati da se mjerama koje su BCB-u i CVM-u na raspolaganju predviđa učinkovita primjena relevantnih pravnih, regulatornih i izvršnih aranžmana u skladu s pravilima Brazila o OTC izvedenicama na pravedan način i bez narušavanja tržišnog natjecanja, u svrhu osiguranja učinkovitog nadzora i izvršenja.

(18) Ovom se Odlukom priznaje istovrijednost obvezujućih zahtjeva utvrđenih u brazilskim propisima koji se odnose na ugovore o OTC izvedenicama i koji se primjenjuju u trenutku donošenja ove Odluke. Komisija će, u suradnji s ESMA-om, nastaviti redovito pratiti promjene te učinkovito i dosljedno izvršenje pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana za te ugovore o OTC izvedenicama u pogledu zahtjeva za pravovremenu potvrdu, kompresiju i usklađivanje portfelja, vrednovanje, rješavanje sporova i iznose nadoknade koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana u vezi s kojima je donesena ova Odluka. Komisija u okviru praćenja može od BCB-a i CVM-a zatražiti da dostave informacije o regulatornim i nadzornim promjenama. Komisija u bilo kojem trenutku može provesti posebno preispitivanje ako zbog relevantnih promjena bude potrebno ponovno preispitati istovrijednost utvrđenu ovom Odlukom. Na temelju takvog preispitivanja ova bi se Odluka mogla staviti izvan snage, zbog čega bi se na druge ugovorne strane automatski ponovno primjenjivali svi zahtjevi iz Uredbe (EU) br. 648/2012.

(19) Mjere utvrđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 pravni, nadzorni i izvršni aranžmani Brazila za pravovremenu potvrdu, dnevno vrednovanje i usklađivanje portfelja koji se primjenjuju na transakcije koje Banco Central do Brasil (CBC) i Comissão de Valores Mobiliários (CVM) reguliraju kao OTC izvedenice i čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana smatraju se istovrijednima odgovarajućim zahtjevima iz članka 11. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 648/2012, ako je barem jedna od drugih ugovornih strana u tim transakcijama obuhvaćena druga ugovorna strana za potrebe pravila Brazila o iznosu nadoknade.

Članak 2.

Za potrebe članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 pravni, nadzorni i izvršni aranžmani Brazila za razmjenu kolaterala koji se primjenjuju na transakcije koje BCB i CVM reguliraju kao OTC izvedenice, uz iznimku fizički namirenih robnih izvedenica, ali koje ne uključuju izvedenice vezane uz cijenu zlata, i čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana, smatraju se istovrijednima zahtjevima iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, ako je barem jedna od drugih ugovornih strana u tim transakcijama obuhvaćena druga ugovorna strana za potrebe pravila Brazila o iznosu nadoknade.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. srpnja 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN